

ปริญ เตชะมวลไววิทย์

ผู้อำนวยการฝ่ายงานเลขาธิการและสื่อสารองค์กร

สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

เดือนมีนาคมถึงเมษายนของทุกปี เป็นช่วงที่บริษัทจดทะเบียนส่วนใหญ่จัดประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี (Annual General Meeting : “AGM”) ซึ่ง AGM นี้เป็นโอกาสที่ผู้ถือหุ้นจะได้มีส่วนร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับทิศทางการประกอบธุรกิจของบริษัทเพื่อรักษาผลประโยชน์ของตน

เนื่องจากสิทธิการเข้าประชุมและออกเสียงในเรื่องสำคัญที่จะมีผลกระทบต่อบริษัท เป็นสิทธิพื้นฐานของผู้ถือหุ้น แนวปฏิบัติที่ดีด้านบรรษัทภิบาลจึงระบุว่า คณะกรรมการควรอำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นได้ใช้สิทธิในการเข้าร่วมประชุมและออกเสียงอย่างเต็มที่ และควรละเว้นการกระทำใด ๆ ที่เป็นการจำกัดโอกาสการเข้าประชุมของผู้ถือหุ้น เช่น การเข้าประชุมเพื่อออกเสียงลงมติ ไม่ควรมีวิธีการที่ยุ่งยากหรือมีค่าใช้จ่ายมากเกินไป เป็นต้น

ที่ผ่านมาบริษัทอาจปฏิบัติแตกต่างกันบ้าง โดยเฉพาะเรื่องของการเรียกเอกสารแสดงตัวตนของผู้ถือหุ้นเพื่อเข้าร่วมประชุมหรือมอบฉันทะให้ผู้อื่นเข้าร่วมประชุม และบางกรณี ก็อาจทำให้ความสะดวกของผู้ถือหุ้นลดลงหรือเพิ่มต้นทุนแก่ผู้ถือหุ้นในการเข้าร่วมประชุม เพื่อสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นสามารถมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจของบริษัทที่ตนถือหุ้นโดยไม่มีภาระเกินความจำเป็น ก.ล.ต. จึงเสนอแนวปฏิบัติในการเรียกเอกสารและแจ้งให้บริษัทพิจารณาถือปฏิบัติ เมื่อเร็ว ๆ นี้ครับ

ตัวอย่างแนวปฏิบัติ เช่น ถ้าผู้ถือหุ้นที่เป็นนิติบุคคลต่างประเทศจะเข้าประชุมเองหรือมอบฉันทะหรือมอบอำนาจให้คนอื่นเข้าประชุมแทน บางบริษัทก็จะขอให้รับรองเอกสารเพื่อให้มั่นใจในตัวตนที่แท้จริงของผู้ถือหุ้น โดยบางครั้งก็จำกัดว่าเอกสารที่แสดงต้องเป็นเอกสารใหม่หน่อย เช่น รับรองมาไม่เกิน 3 เดือน ถ้าไม่เป็นไปตามนี้ ก็จะได้ไม่ได้เข้าร่วมประชุม แนวปฏิบัติใหม่ที่เสนอคือ ควรกำหนดอายุการรับรองเอกสารที่ไม่สั้นหรือยาวเกินไป เช่น รับรองมาไม่เกิน 6 เดือนหรือ 1 ปี

ถ้าผู้รับมอบฉันทะเป็นผู้รับฝากหลักทรัพย์ (custodian) ที่เป็นสถาบันการเงินในประเทศ บริษัทอาจไม่จำเป็นต้องเรียกเอกสารแสดงตัวตนเพิ่มเติมอีก เพราะสถาบันการเงินดังกล่าวต้องตรวจสอบความมีตัวตนที่แท้จริงและรู้จักลูกค้าของตนอยู่แล้วตามกฎหมายฟอกเงิน และเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น ของรปท.

สำหรับผู้ถือหุ้นไทย ไม่ค่อยพบปัญหานัก แต่ก็บ้างครับที่เวลามอบฉันทะไป บางบริษัทขอคู่มือประชาชน ตัวจริงของผู้มอบฉันทะ ซึ่งผู้รับมอบฉันทะไม่มีมาแสดง เพราะผู้มอบฉันทะต้องเก็บไว้กับตัว มีแต่สำเนาบัตรประชาชน แนวปฏิบัติใหม่จึงขอให้ใช้เพียงสำเนาเอกสารที่ส่วนราชการออก แบบที่มีรูปถ่ายของผู้มอบฉันทะ และยังไม่หมดอายุ โดยอาจเป็นสำเนาบัตรประชาชนหรือสำเนาหนังสือเดินทางก็ได้ พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องครับ

นอกจากแนวปฏิบัติข้างต้น บริษัทสามารถอำนวยความสะดวกแก่ผู้ถือหุ้นได้เพิ่มเติมอีก เช่น อาจมีการลี้มติดอาคารแสดมป้มาในหนังสือมอบฉันทะ บริษัทก็สามารถอำนวยความสะดวกด้วยการจัดหาอาคารแสดมป้ไว้รองรับก็ได้ครับ

ประเด็นที่พบใน AGM อีกเรื่องหนึ่ง คือ บริษัทบางแห่งนิยมแจกของชำร่วยให้กับผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งก็เข้าใจได้ว่าเป็นของที่ระลึก หรือเพื่อจูงใจให้เข้าร่วมประชุมกันมาก ๆ ซึ่งก็อยากขอชวนคิดว่า การแจกนี้ เป็นรายจ่ายที่เพิ่มขึ้นของบริษัท อีกทั้งอาจทำให้เกิดความคาดหวังแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทอื่นที่ไม่ได้แจก และเรียกร้องให้แจกกับเขาด้วยนะครับ

นอกจากนี้ จากข้อมูลที่รวบรวมโดยสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย พบว่าบริษัทจดทะเบียนที่ไม่แจกของชำร่วยมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยปี 2558 ไม่แจกของชำร่วย 309 บริษัท (54% ของทั้งหมด) ในขณะที่ปี 2557 ไม่แจกของชำร่วย 95 บริษัท (18% ของทั้งหมด)

จึงอยากขอให้บริษัทจดทะเบียนเริ่มหันมามองในเรื่องนี้ เพื่อเป็นการร่วมด้วยช่วยกันครับ